

Sygn. akt VU 573/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 lipca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 9 lipca 2013 r. w Kaliszu

odwołania J. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 21 marca 2013 r. Nr (...)

w sprawie J. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o wypłatę świadczenia

Oddala odwołanie

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21.03.2013 r., znak (...), organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w O., odmówił odwołującej J. W. uchylecia decyzji z dnia 12.10.2011r. w części, w jakiej decyzja ta zawieszona na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16.12.2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103 a ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, prawo do emerytury za okres od dnia 01.10.2011 r. do 21.11.2012 r. Od powyższej decyzji odwołanie złożyła J. W., domagając się jej zmiany i przyznania prawa do emerytury za okres od 01.10.2011 r. do 21.11.2012 r. Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje.

Odwołująca J. W. w dniu 24.02.2004 r. złożyła wniosek o emeryturę. Liczyła wtedy 56 lat. Wskazała, iż pozostaje w zatrudnieniu. Decyzją z dnia 26.02.2004 r. odwołującej przyznano emeryturę od dnia 01.02.2004 r. Była to emerytura przyznana dla kobiety, która ukończyła 55 lat i wykazała staż pracy wynoszący 30 lat. Wypłata emerytury została zwieszona z powodu kontynuowania przez odwołującą zatrudnienia. Wskazano, iż w celu podjęcia wypłaty świadczenia należy przedłożyć świadectwo pracy potwierdzające fakt rozwiązania stosunku pracy z każdym pracodawcą, na rzecz którego praca ta była wykonywana bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury. W pouczeniu do decyzji wskazano treść przepisu, z którego wynikała zasada iż dla uzyskania wypłaty emerytury konieczne jest rozwiązanie stosunku pracy z pracodawcą, u którego ubezpieczony był zatrudniony bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do świadczenia. Od dnia 01.03.2009 r. podjęto wypłatę emerytury odwołującej wobec zmiany przepisów, mimo iż odwołująca nadal kontynuowała zatrudnienie u dotychczasowego pracodawcy.

Decyzją z dnia 12.10.2011 r. znak (...) organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych w O.wstrzymał odwołującej wypłatę emerytury od dnia 01.10.2011 r. z powodu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego zatrudnienie było wykonywane bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do świadczenia. Podstawą rozstrzygnięcia organu rentowego była treść art. 28 ustawy z dnia 16.12.2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz o zmianie innych ustaw. Ustawą z dnia 16.12.2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 257 z 2010 r. poz. 1726) wprowadzona została zmiana w ustawie z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 153 z 2009 r. poz. 1227 ze zmianami). Mocą tej zmiany dodany został art. 103 a w brzmieniu „prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego na rzecz”. W stosunku do osób, które nabyły prawo do emerytury po dniu 31.12.2010 r. przepis ten wszedł w życie od dnia 01.01.2011r., natomiast w przypadku kontynuowania zatrudnienia u dotychczasowego pracodawcy osobom tym wcale nie podejmowano wypłaty świadczenia, jeśli nie nastąpiło rozwiązanie stosunku pracy. Zgodnie z art. 28 tejże ustawy w odniesieniu do emerytur przyznanych przed dniem wejścia w życie tej ustawy przepis dotyczący zawieszenia ich wypłaty w wypadku kontynuowania zatrudnienia u dotychczasowego pracodawcy stosuje się od dnia 01.10.2011 r. Odwołująca nie złożyła odwołania od powyższej decyzji.

Obecnie organ rentowy na podstawie decyzji z dnia 10.01.2013 r. od dnia 22.11.2012 r. wznowił wypłatę emerytury odwołującej, mimo kontynuowania zatrudnienia u dotychczasowego pracodawcy, mimo iż odwołująca nie mieści się w grupie osób, których sytuację prawną zmienił wyrok Trybunału Konstytucyjnego. Odwołująca domaga się wypłat emerytury także za okres od 01.10.2011 r. do 21.11.2012 r. Odpowiedzią na ten wniosek jest sporna decyzja.

Zgodnie z brzmieniem art.103 a ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153 poz.1227) prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego.

Powołany przepis został wprowadzony art.6 ustawy z dnia 16.12.2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2010 r. Nr 257 poz.1726) i wszedł w życie z dniem 1.05.2011 r., przy czym zgodnie z zapisem art.28 cyt. ustawy do emerytur i rent przyznanych przed dniem wejścia w życie ustawy, przepis ustawy (ujętej w art.6 i 18) w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się poczynając od 1.10.2011 r. Trybunał Konstytucyjny w orzeczeniu z dnia 13.11.2012 r. K 2/12, z stwierdził, iż art. 28 ustawy z dnia 16.12.2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16.12.2010 r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1.01.2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji. Trybunał Konstytucyjny wskazywał, że na podstawie art. 6 ustawy z 16.12.2010 r. ustawodawca dodał do ustawy o emeryturach i rentach z FUS art. 103a, zgodnie, z którym prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury. Na mocy art. 28 ustawy z 16.12.2010 r. nowy art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS znalazł zastosowanie do emerytur przyznanych przed dniem wejścia w życie tej ustawy, poczynając od 1.10.2011 r. Z tych dwóch przepisów, tj. art. 28 ustawy z 16.12.2010 r. w związku z art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, Trybunał zrekonstruował normę zakwestionowaną we wniosku grupy senatorów.

Podstawowy problem w rozpatrywanej sprawie dotyczył oceny, czy ustawodawca, rozciągając obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą - jako warunek realizacji prawa do emerytury - na osoby, które skutecznie nabyły i zrealizowały to prawo w okresie od 8.01.2009 r. do 31.12.2010 r., nie naruszył zasady zaufania

do państwa i stanowionego przez nie prawa. W tym okresie bowiem treścią ryzyka emerytalnego było wyłącznie osiągnięcie wieku emerytalnego (i stażu ubezpieczeniowego), co znaczy, że realizacja świadczenia następowała niezależnie od dalszego zatrudnienia.

Zasada ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa, zgodnie z utrwalonym orzecnictwem Trybunału, związana jest z bezpieczeństwem prawnym jednostki. Przejawia się w takim stanowieniu i stosowaniu prawa przez państwo, by nie stawało się ono pułapką dla obywatela i by mógł on układać swoje sprawy w zaufaniu, że nie naraża się na skutki, których nie był w stanie przewidzieć w momencie podejmowania decyzji i działań oraz w przekonaniu, że jego działania będą także później uznawane przez porządek prawny. Rozwiązanie przyjęte przez ustawodawcę w art. 28 ustawy z 16.12.2010 r. spowodowało, że osoby, które skutecznie nabyły i zrealizowały prawo do emerytury w okresie od 8.01.2009 r. do 31.12.2010 r. zostały objęte nową, mniej korzystną dla nich treścią ryzyka emerytalnego. Aby emeryturę nadal pobierać po 1.10.2011 r., musiały one rozwiązać stosunek pracy z dotychczasowym pracodawcą. W przeciwnym razie ich świadczenie emerytalne ulegało zawieszeniu.

Oceniając sytuację tych osób z punktu widzenia zasady ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa, należy dojść do wniosku, że gdyby w momencie przechodzenia na emeryturę osoby te wiedziały, że będą musiały przerwać zatrudnienie, żeby uzyskać świadczenie emerytalne, to ich decyzja być może byłaby inna, tzn. nie składałyby wniosku o ustalenie prawa do emerytury i kontynuowały zatrudnienie. Korzystniejsze byłoby bowiem dla nich osiąganie wysokiego dochodu ze stosunku pracy niż dużo mniejszej emerytury. Co więcej - późniejsze złożenie wniosku oznaczałoby wyższe świadczenie emerytalne. Treść ryzyka emerytalnego, w określeniu której ustawodawca ma swobodę, nie powinna być zmieniana w stosunku do osób, które już nabyły i zrealizowały prawo do emerytury.

Trybunał zwrócił ponadto uwagę, że ustawodawca wprawdzie przewidział w art. 194c ustawy o emeryturach i rentach z FUS, dodanym ustawą z 10.06.2011 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS, możliwość ponownego, korzystniejszego od zasad ogólnych, ustalenia wysokości świadczenia dla osób, które złożyły wnioski o emeryturę w latach 2009-2010, a którym świadczenie zostało zawieszane od 1.10.2011 r., jednakże uzależnił skorzystanie z niej od spełnienia warunku niepobierania zawieszanej emerytury przez 18 miesięcy. Tym samym osoby, które go nie spełnią, mogą wprawdzie przeliczyć wysokość emerytury po rozwiązaniu stosunku pracy, ale na zasadach ogólnych - świadczenie zostanie zatem wyliczone wg kwoty bazowej albo średniego dalszego trwania życia na dzień złożenia wniosku, którego mogliby nie składać, gdyby wiedzieli, że zostanie w stosunku do nich zmieniona treść ryzyka emerytalnego.

Mając na uwadze niekonstytucyjność przepisu prawa materialnego, ale jedynie do grupy osób, które nabyły prawo do emerytury pomiędzy 08.01.2009 r. i 31.12.2010 r., stwierdzić należy, iż odwołująca nie należy do tej kategorii osób. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego nie zmienia więc sytuacji odwołującej. Niezrozumiałe jest dla Sądu wypłacenie odwołującej emerytury od dnia 22.11.2012 r., w sytuacji, gdy orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego nie dotyczy sytuacji odwołującej. Stąd żądanie odwołującej wypłaty emerytury za okres od 01.10.2011 r. do 21.11.2013 r. uznać należy za nieuzasadnione. Sąd orzekł w myśl art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.